

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์ : ความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน :
ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2
ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอก รวมชัย มานะ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง ความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความเครียด ปัจจัยด้านองค์กรที่มีผลต่อความเครียด และเพื่อเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขความเครียด ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 สถานี

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ให้พนักงานสอบสวนตอบและรอรับกลับมาด้วยตัวเอง

ผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี ถึงพันตำรวจโท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากรเป้าหมายทั้งหมด

พนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านองค์กรที่มีผลต่อความเครียดในระดับมาก 2 ด้านคือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าและยุติธรรม ส่วนปัจจัยความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา พนักงานสอบสวนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความก้าวหน้าและยุติธรรม และพบว่าค่าเฉลี่ยรายข้อของปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ

สภาพความเครียดของพนักงานสอบสวนทั้งด้านร่างกายและจิตใจอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสัมพันธ์กัน คือทั้งด้านร่างกายและจิตใจล้วนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับความเครียดพบว่า พนักงานสอบสวนที่มี อายุ ชันยศ อายุการทำงานสอบสวน และสภาพที่พักอาศัย ที่แตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าพนักงานสอบสวนที่มีสถานภาพสมรสและความเพียงพอของรายได้แตกต่างกัน มีความเครียดแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยด้านองค์กรกับความเครียด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานสอบสวนที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และปัจจัยความก้าวหน้าและยุติธรรมแตกต่างกัน มีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยการบังคับบัญชา ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนที่มีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อเสนอแนะเชิงบริหารเพื่อปรับปรุงการทำงาน พนักงานสอบสวนมีประเด็นเสนอแนะ 2 เรื่องคือ 1) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ ควรให้มีกระบวนการเบิกจ่ายที่รวดเร็ว พิจารณาให้มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับการสอบสวนบางประการได้ เช่น การติดต่อประสานงาน 2) การแก้ปัญหาเรื่องกระบวนการในการปฏิบัติหน้าที่ที่หนักทั้งกระบวนการปฏิบัติและปริมาณงาน จำเป็นต้องพิจารณาผลกระทบอันสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงาน และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่มาช่วยแบ่งเบาภาระของพนักงานสอบสวนด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย พนักงานสอบสวนมีประเด็นเสนอแนะ 2 เรื่อง ที่ควรมีการพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไข คือ 1) กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนมีข้อจำกัดทั้งในแง่เวลาและคุณภาพ 2) ความก้าวหน้าและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาความดีความชอบ การให้ความสำคัญกับงานสอบสวน และพิจารณาตั้งและเพิ่มสวัสดิการให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ควรพิจารณาแก้ไขปัจจัยด้านองค์กรที่มีผลต่อความเครียดมาก คือ

1. สภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรจัดปริมาณงานให้เหมาะสมกับกระบวนการสอบสวน ที่มีขั้นตอนมาก เงื่อนไขด้านระยะเวลาควรมีความสมดุลกับความสำคัญของคดี ไม่ควรสร้างความกดดันด้วยการกำหนดระยะเวลาที่เร่งรัดมากเกินไป และควรพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อกระจายความเสี่ยงที่จะต้องรับผิดชอบแต่ผู้เดียว

2. ความก้าวหน้าและยุติธรรม ควรมีระบบการพิจารณาความดีความชอบ แต่งตั้ง โยกย้ายที่เป็นธรรม โดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ ความรู้ความสามารถ อาวุโส ให้มีโอกาสนำก้าวหน้าในสายงานต่าง ๆ เท่าเทียมกัน และควรมีความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนสายงาน